

Ervaringen met NOVA LEEST

Tineke van den Bogaard
Geert-Jan Davelaar
Fanny Zandvliet

Heel MBO Leest!
10 november 2023

Beeld via Microsoft stockbeelden

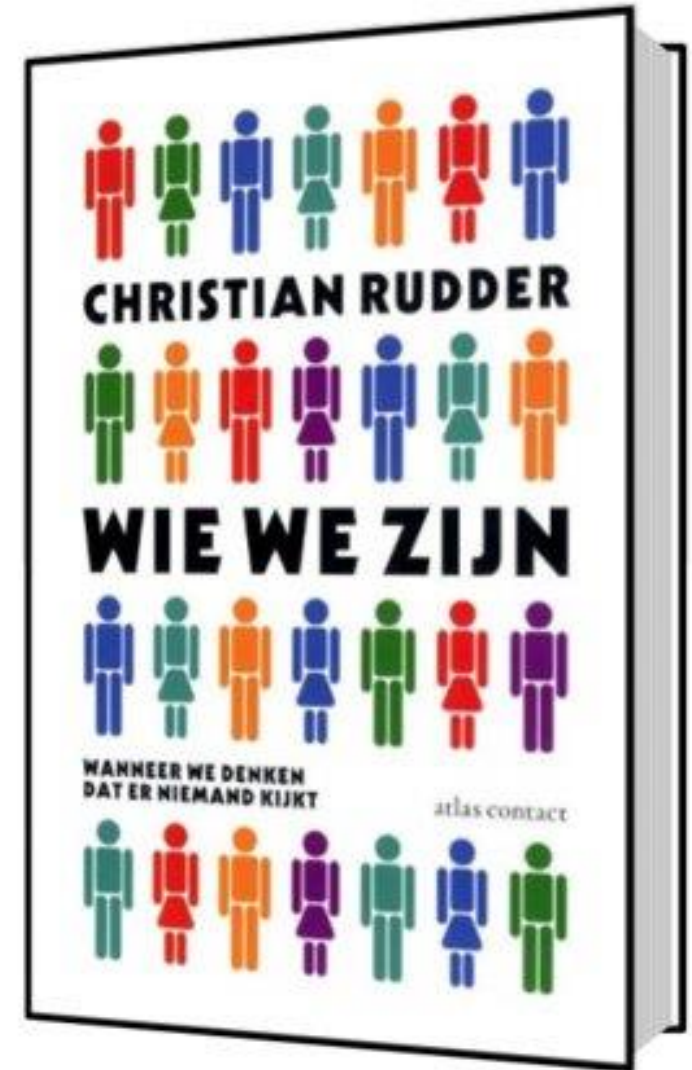

Welkom!

Tineke van den Bogaard
Geert-Jan Davelaar
Fanny Zandvliet

Over ons

- Wie zijn wij?
- Wat doen wij?
- En jij?

Beeld via bibliotheek.nl

Samenwerkingspartners:

Agenda

Nova Leest

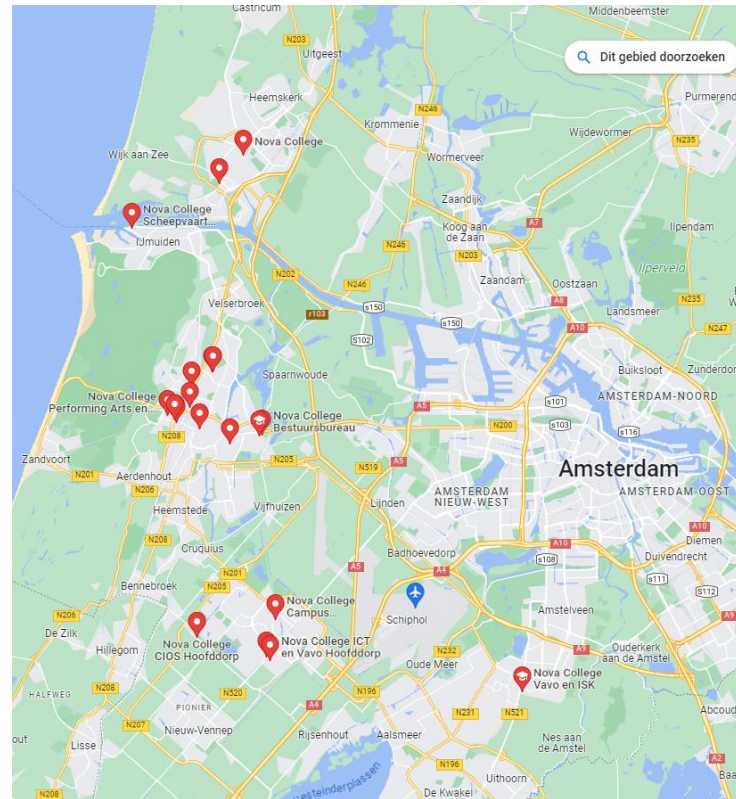
- Ervaringen met Nova Leest delen
- Elk hoofdstuk start met een stelling
- Werkvormen om ervaringen uit te wisselen
- Vragen stellen mag altijd

Nova College

Regio Haarlem

Nova College

- 1.200 medewerkers
- 13.000 studenten
- 130 opleidingen:
  - Autotechniek
  - Bouw
  - Business school
  - CIOS
  - Duurzaamheid
  - Hotelschool
  - ICT
  - Laboratoriumtechniek
  - Logistiek
  - MyTalent (Entree en Niveau2Breed)
  - MyTec
  - Orde en Veiligheid
  - Performing arts
  - Reizen en vrije tijd
  - Scheepvaart
  - Techniek
  - Uiterlijke verzorging
  - Welzijn en zorg
  - Vavo (en ISK)

de Bibliotheek *op school* mbo

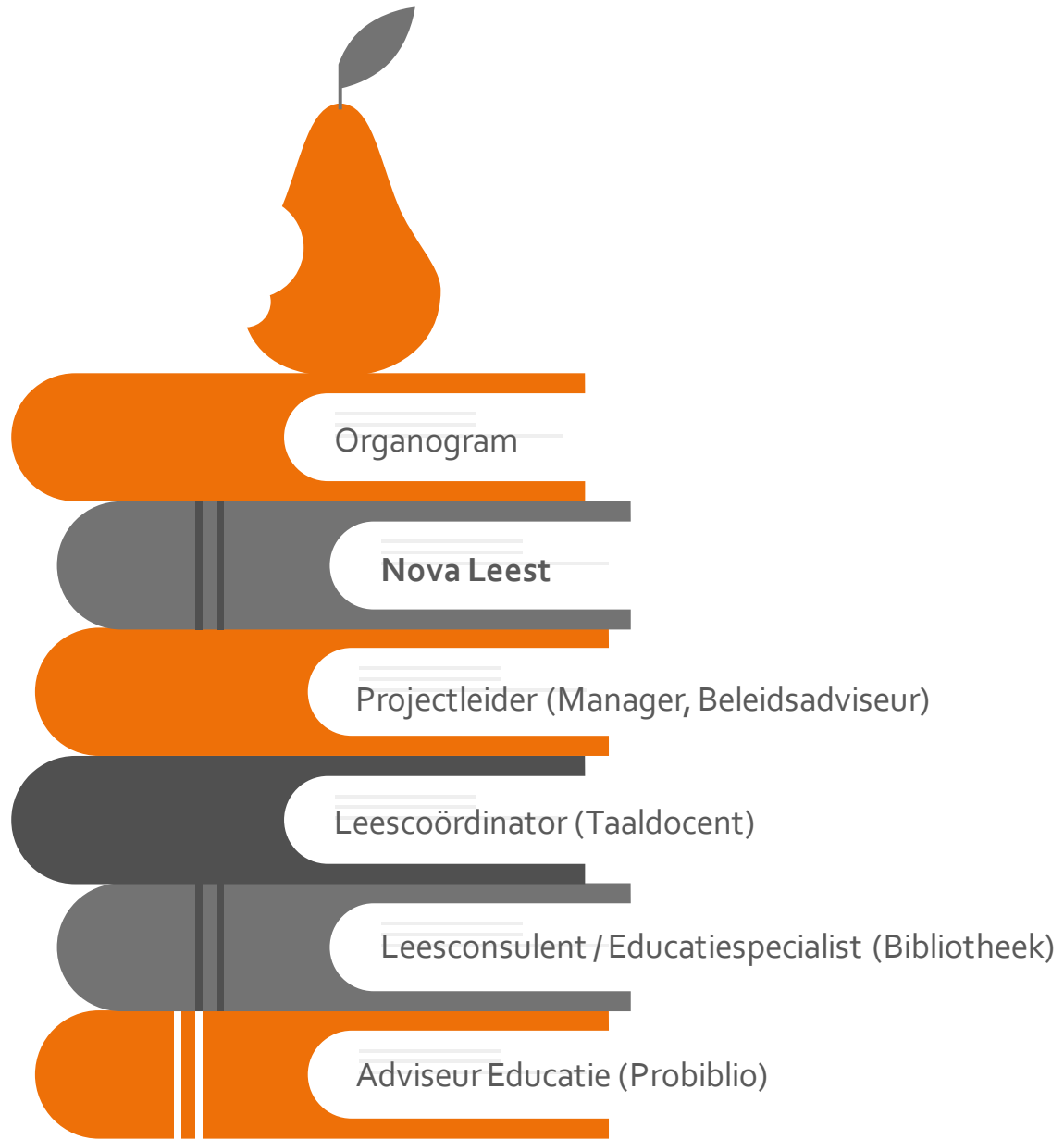

Stimuleringsregeling de Bibliotheek *op school* mbo / pwo

Nova College werkt samen met:

- Bibliotheek Zuid-Kennemerland (Haarlem)
- Bibliotheek IJmond Noord (Beverwijk)
- Bibliotheek Amstelland (Amstelveen)
- C. (Bibliotheek Haarlemmermeer, Hoofddorp)
- Probiblio, Provinciale Ondersteunings Instelling (Hoofddorp)

Kerngroep Nova Leest

Stelling 1

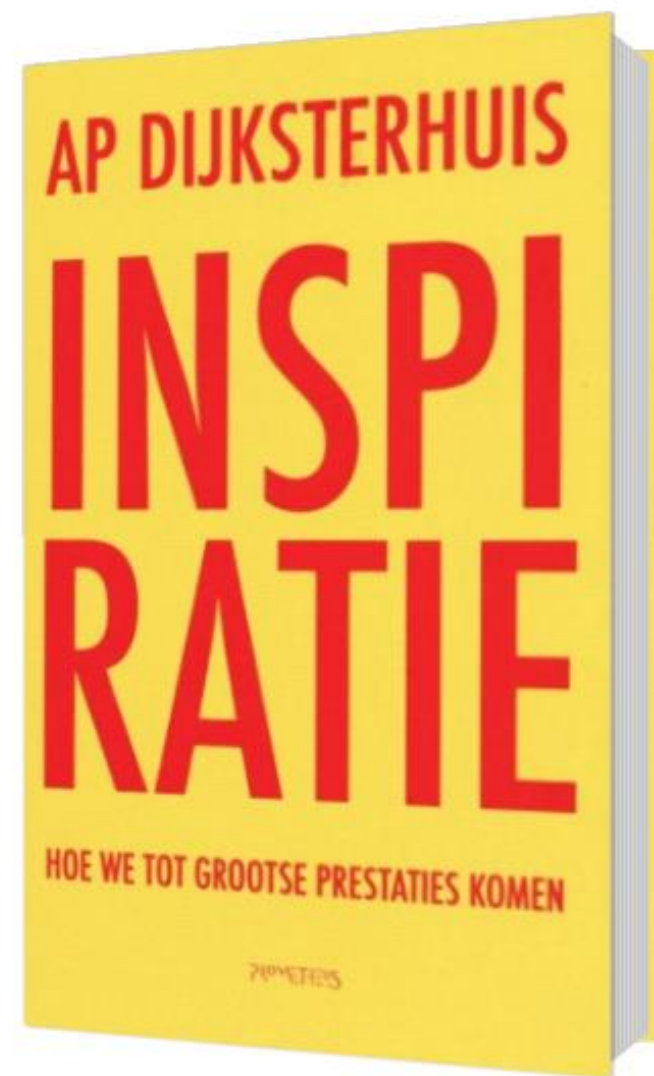
“Regelmatig de studenten in de les vrij laten lezen heeft meer effect dan een les woordenschat.”

Opdracht 1

Waarom aandacht voor lezen in het mbo?

Ga in gesprek:
Wissel praktijkvoorbeelden uit waaruit blijkt dat lezen loont op het mbo. Deel jouw mooiste voorbeeld uit de (les)praktijk met de anderen aan tafel.

Tijd: 5 minuten

Beeld via bibliotheek.nl

Ervaringen

Waarom loont lezen?

Studenten die veel lezen:

- begrijpen teksten beter;
- begrijpen opdrachten vlotter;
- maken opdrachten sneller;
- maken opdrachten beter;
- zijn gemotiveerd;
- zijn nieuwsgierig.

Beeld via bibliotheek.nl

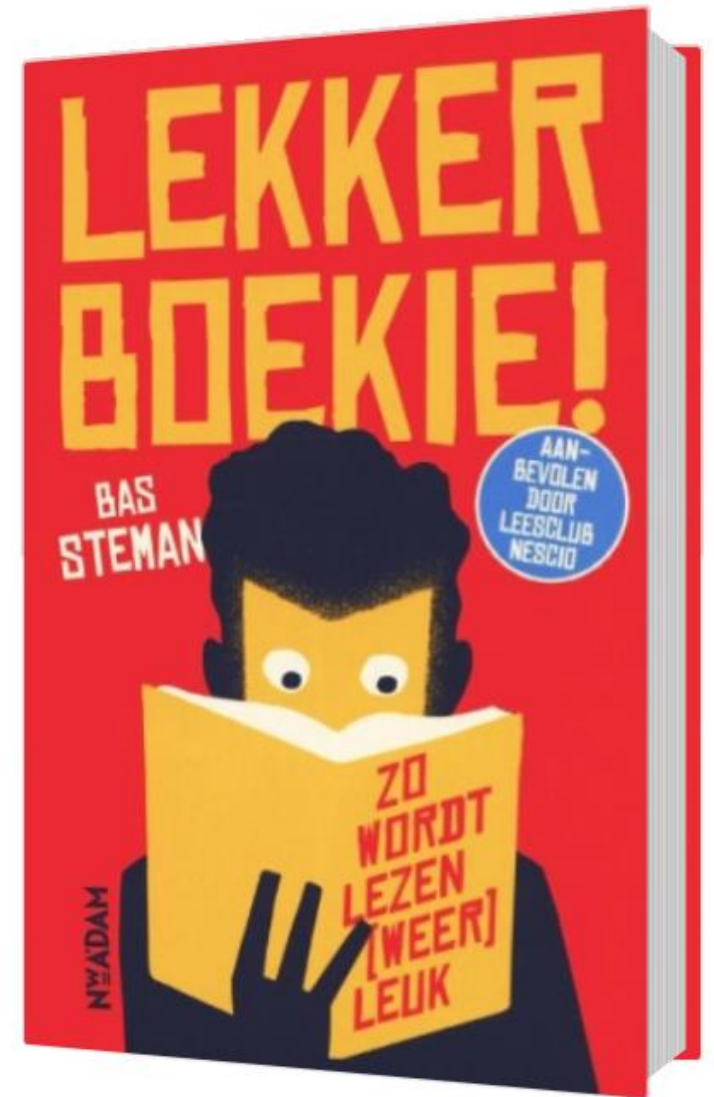
Stelling 2

“Door studenten boeken aan te bieden ontstaat leesplezier.”

Boeken en tijd om ze te lezen

Wat zetten wij in?

- Boekentips
- Boekenkarren
- Schoolbibliotheek
- Instellingsabonnement

- En ... tijd in het lesprogramma

Beeld via bibliotheek.nl

De rol van de docent

Docenten informeren en enthousiast maken

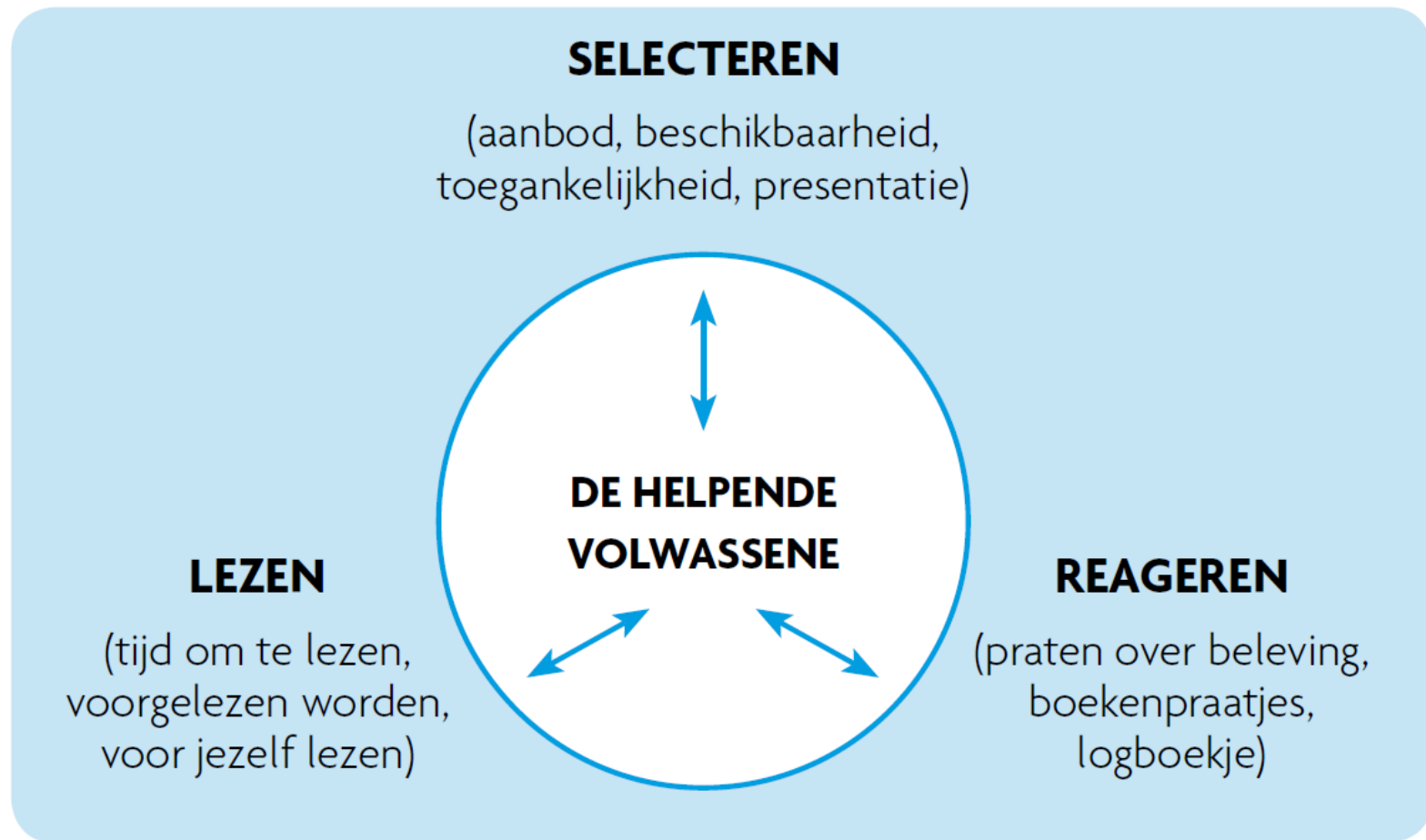
Workshops voor docenten:

- Hoe krijg je de studenten aan het lezen?
- Hoe houd je de studenten aan het lezen?
- Hoe kun je het lezen een goede plek in het onderwijs geven?
- Leesbevordering (voor docenten, Pedagogisch werker en Onderwijsassistent)
- Booktalk - methode Aidan Chambers

Beeld via bibliotheek.nl

De rol van de docent

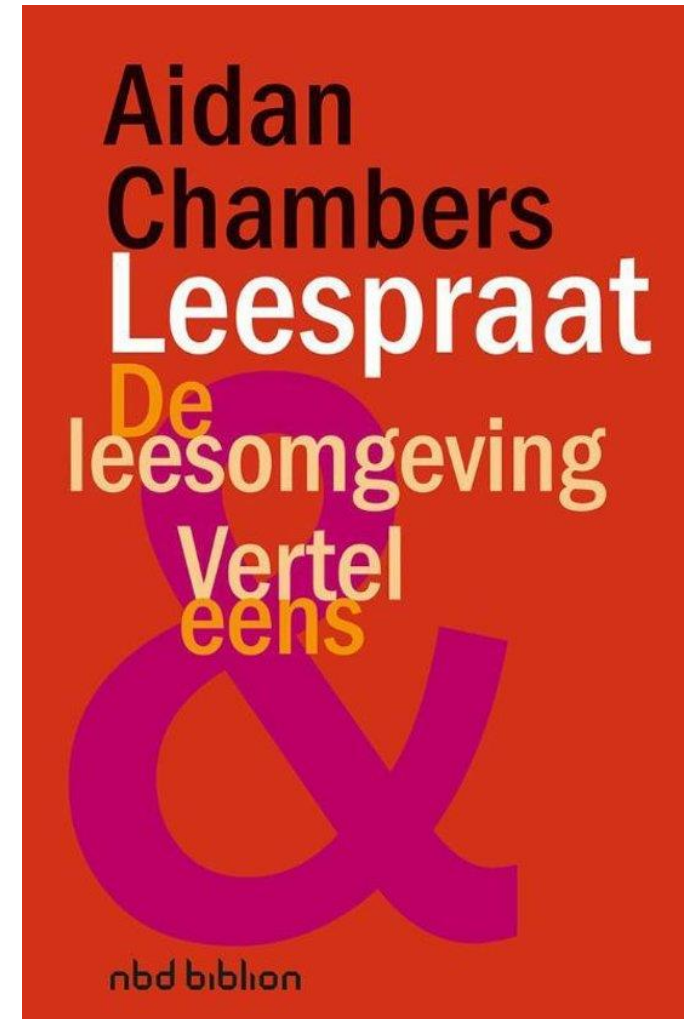
Beeld: Leescirkel van Chambers

Praktijk- voorbeeld

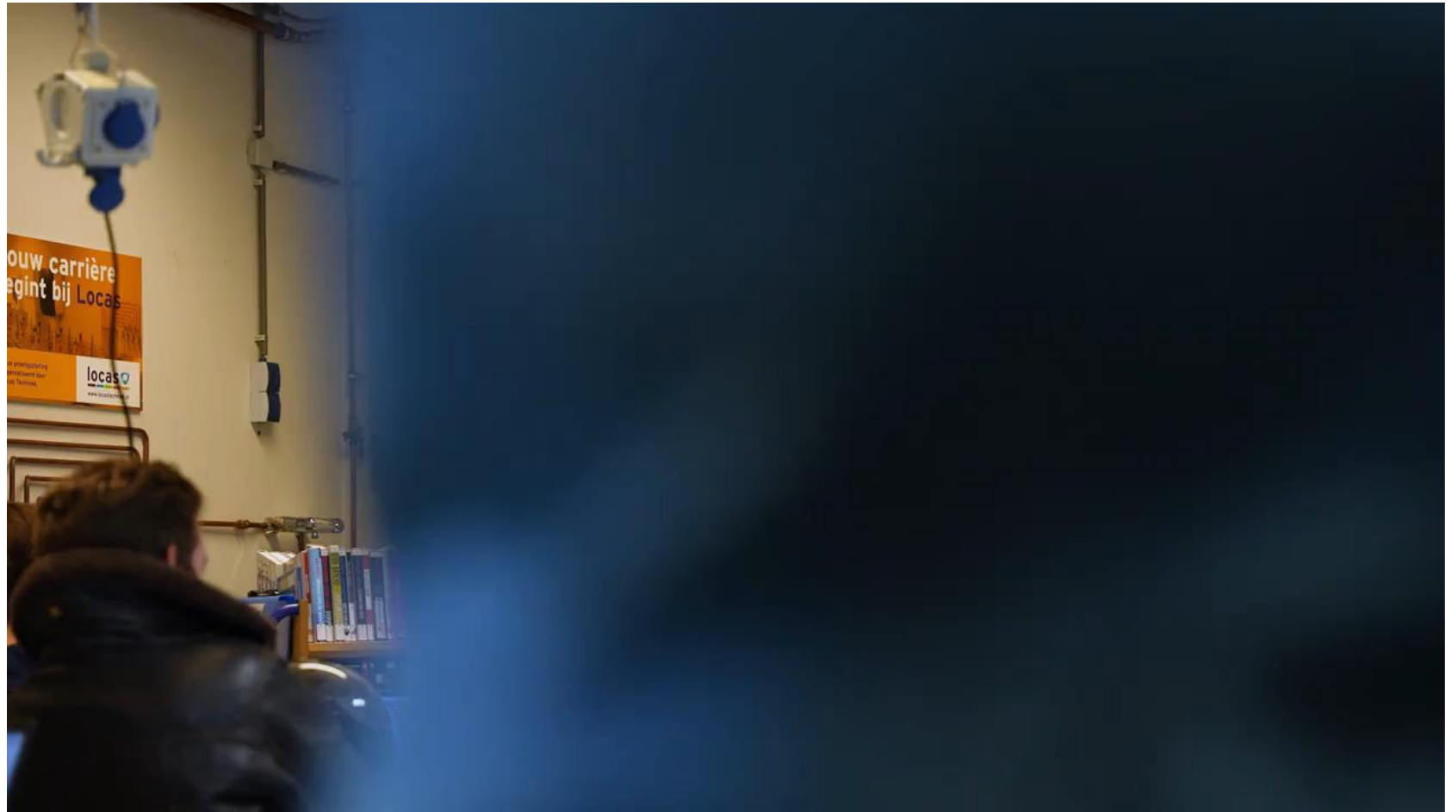
Activiteiten in de lessen:

- Singaporetest
- PP Het nut van lezen
- 3PAK
- Lezen, Aidan Chambers, bespreken, literaire begrippen
- LEES-app
- Ubisoft- app Leesverhalen
- Leesautobiografie
- Elkaar interviewen en andere activerende leeswerkvormen.
- Samen boek uitkiezen
- Samen verhalen/boeken/gedichten lezen en bespreken (Wij slaven van Suriname)
- Voorlezen
- Schrijver op bezoek

Beeld via bibliotheek.nl

Praktijk- voorbeeld

Video: VanDaen Foto+Video

Stelling 3

“De taaldocent bepaalt wanneer er binnen het lesprogramma aandacht is voor lezen.”

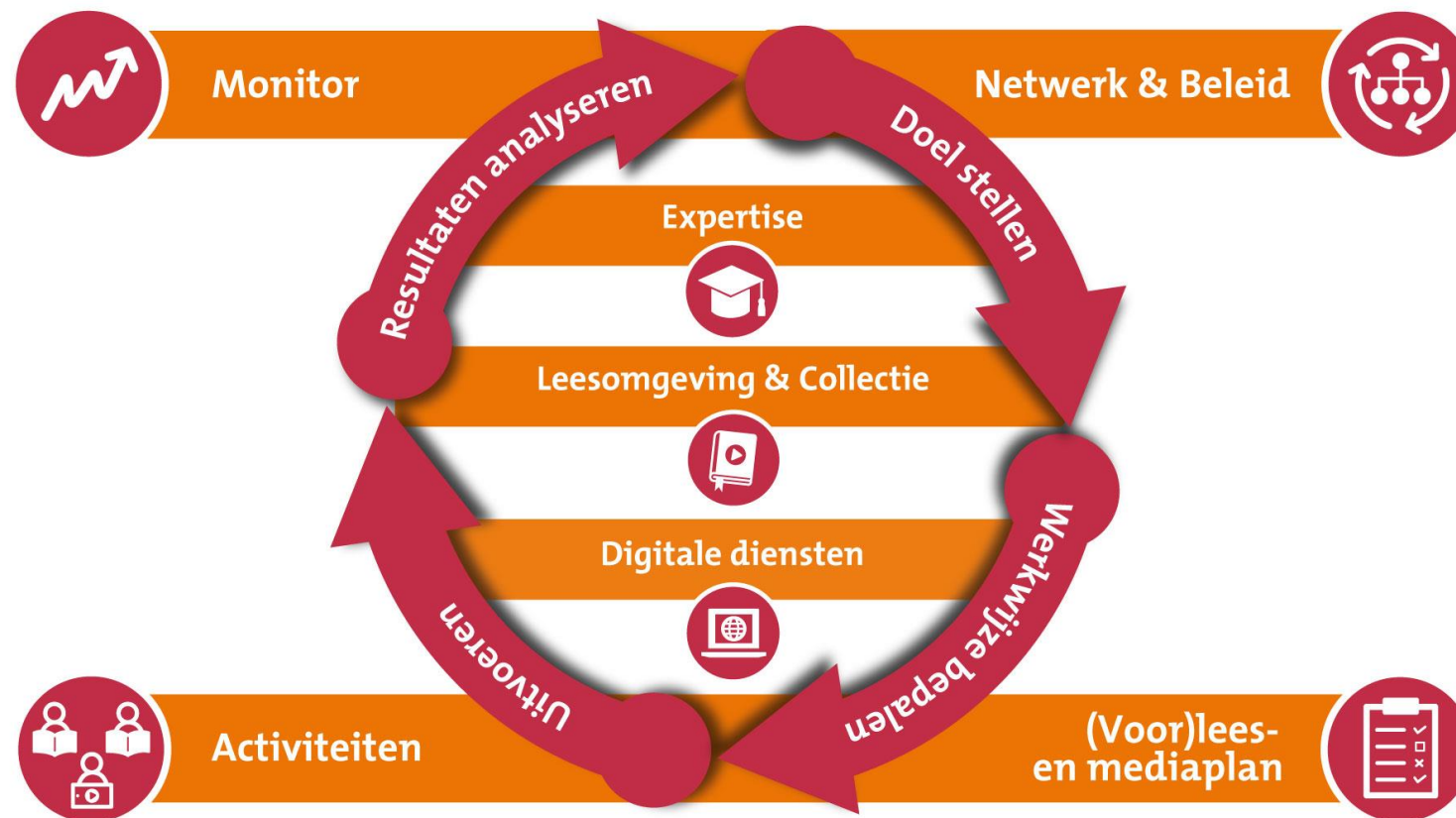
Hoe zorgen we voor continuïteit?

- Beleid en draagvlak bij management
- Expertise bibliotheken en Probiblio
- Samenwerkingsovereenkomst
- Meerjarenplan, budget, monitor en stimuleringsregeling
- Leescoördinator per vestiging/domein
- Jaarlijks plan van aanpak
- Regelmatige afstemming en uitwisseling
- Docenten adviseren, ondersteunen en faciliteren
- Actuele/passende boekencollectie

Beeld via bibliotheek.nl

Aanpak de Bibliotheek *op school*

Beeld via pro.debibliotheekopschool.nl

Lezen in het mbo

Lezen in het mbo

1 MAAK LEZEN BELANGRIJK

Mbo-studenten lopen het grootste risico om het onderwijs laaggeletterd te verlaten. Aandacht voor lezen is in deze onderwijsfase dan ook cruciaal.

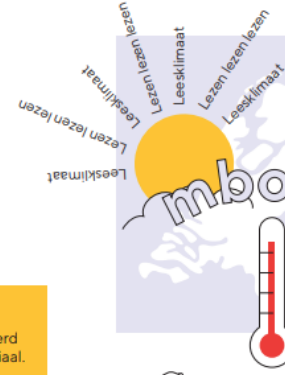

6 DE DOCENT ALS LEESBEVORDERAAR

Bevlogen (vak)docenten maken het verschil. Zij vervullen een gidsfunctie en dragen hun eigen enthousiasme op studenten over. Als docenten hun studenten bewustmaken van het (persoonlijke) belang van leesvaardigheid, wordt de activiteit voor hen betekenisvol.

7 LEZEN BIJ ALLE VAKKEN

Leesbevordering is niet alleen een taak van de docent Nederlands. Docenten van beroepsgerichte vakken en burgerschap leveren een minstens zo belangrijke bijdrage. Door studenten te laten lezen over hun vak, wordt lezen voor hen relevant en interessant.

2 LEESKLIMAAT IN HET MBO

Een goede leesvaardigheid is voor alle opleidingen belangrijk. Door lezen bij alle vakken een vast onderdeel te maken van het curriculum, wordt het een vanzelfsprekendheid.

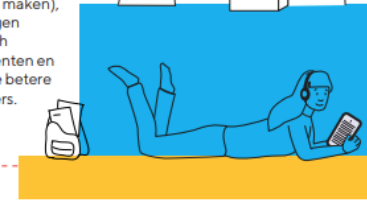
3 TOEGANG TOT BOEKEN

Een actuele en gevarieerde boekencollectie in de school draagt bij aan de leesmotivatie van studenten. De openbare bibliotheek kan ondersteunen bij het samenstellen van de collectie. Ook de docent helpt studenten bij het kiezen van boeken die aansluiten bij hun interesses en niveau.

4 LEESMOTIVATIE CENTRAAL

Leesmotivatie en leesvaardigheid beïnvloeden elkaar wederzijds. Als studenten zich autonoom voelen (zelf keuzes kunnen maken), competent (succeservaringen opdoen) en verbonden (zich gesteund voelen door docenten en medeleerlingen) worden ze betere en meer gemotiveerde lezers.

5 TIJD EN AANDACHT VOOR VRIJ LEZEN

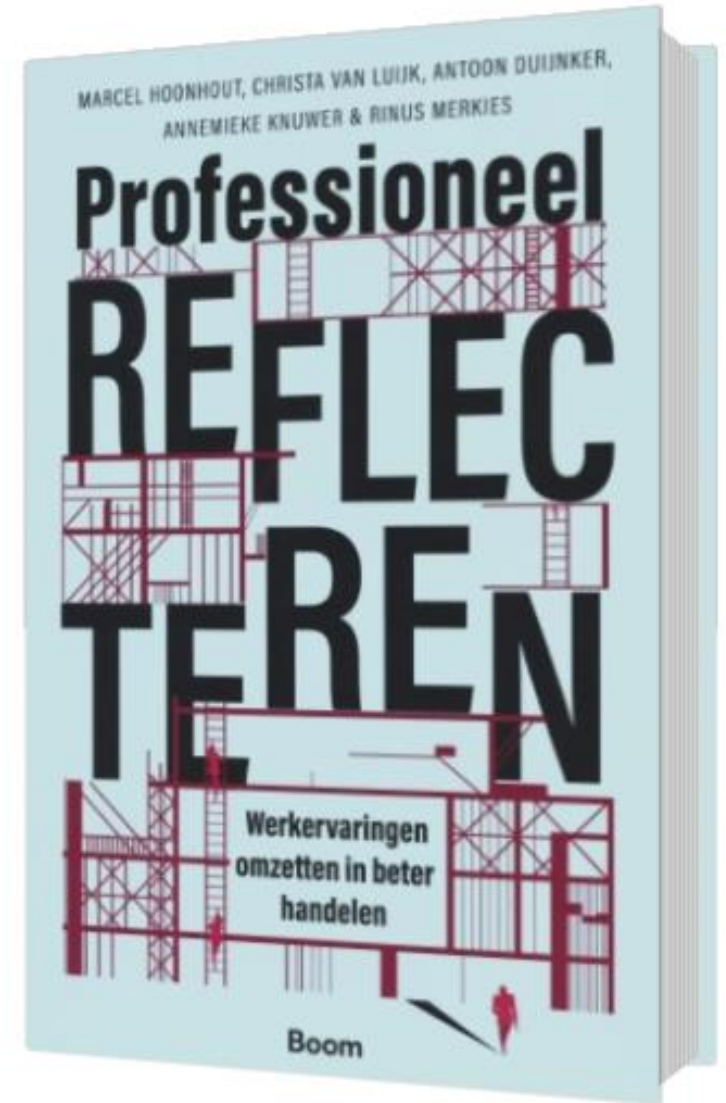
Vrij lezen is een succesvolle manier om te werken aan de algemene taalontwikkeling van studenten. De docent zorgt daarbij voor routine en rust. Zelf lezen kan worden afgewisseld met voorlezen en het luisteren naar luisterboeken.

Opdracht 2

Wat is voor jou wel/ niet makkelijk?

- Kijk naar de bouwstenen en/of de infographic 'Lezen in het mbo'.
Bedenk wat voor jou makkelijk is om uit te voeren, en met welk onderdeel je meer moeite hebt of krijgt binnen jouw school / organisatie.
- Wissel aan tafel uit wat je hebt opgeschreven.

Tijd: 10 minuten

Beeld via bibliotheek.nl

Stelling 4

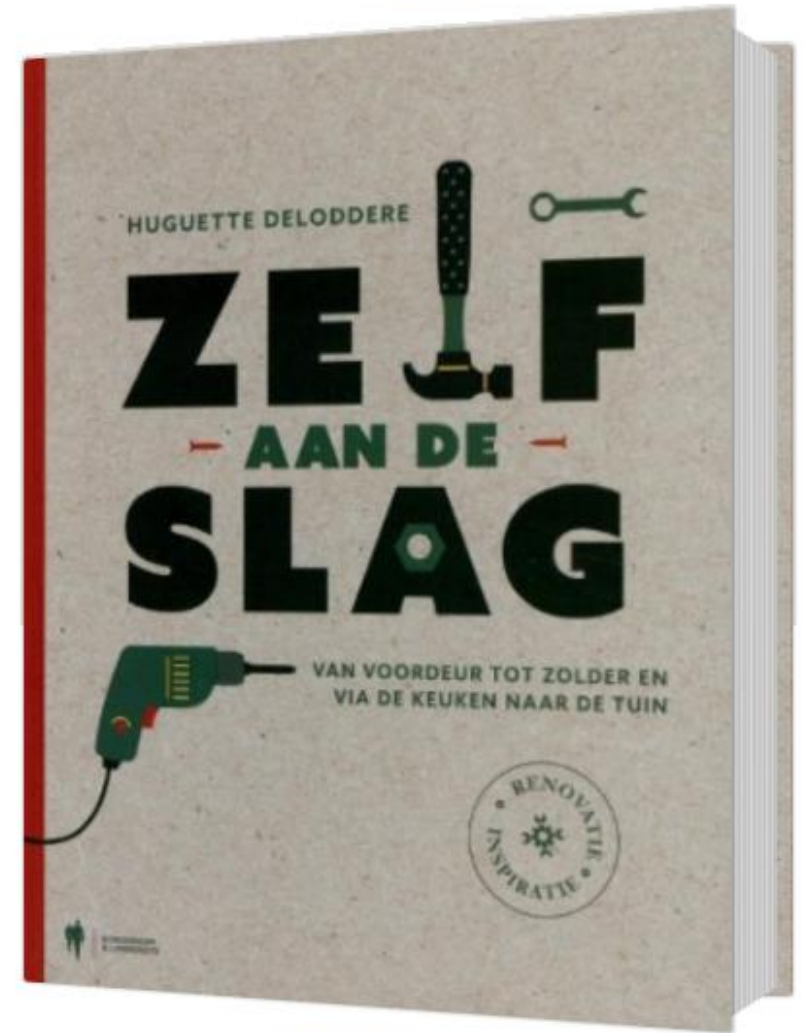
“Ik ga pas starten, als we als school en bibliotheek afspraken hebben gemaakt.”

Opdracht 3

Wat ga jij morgen vanuit jouw rol aan leesbevordering doen?

- Schrijf op een ansichtkaart wat jouw goede voornemen is.
- Wil je na de kerstvakantie een herinnering? Noteer je adres en wij doen de kaart op de post!

Tijd: max. 10 minuten

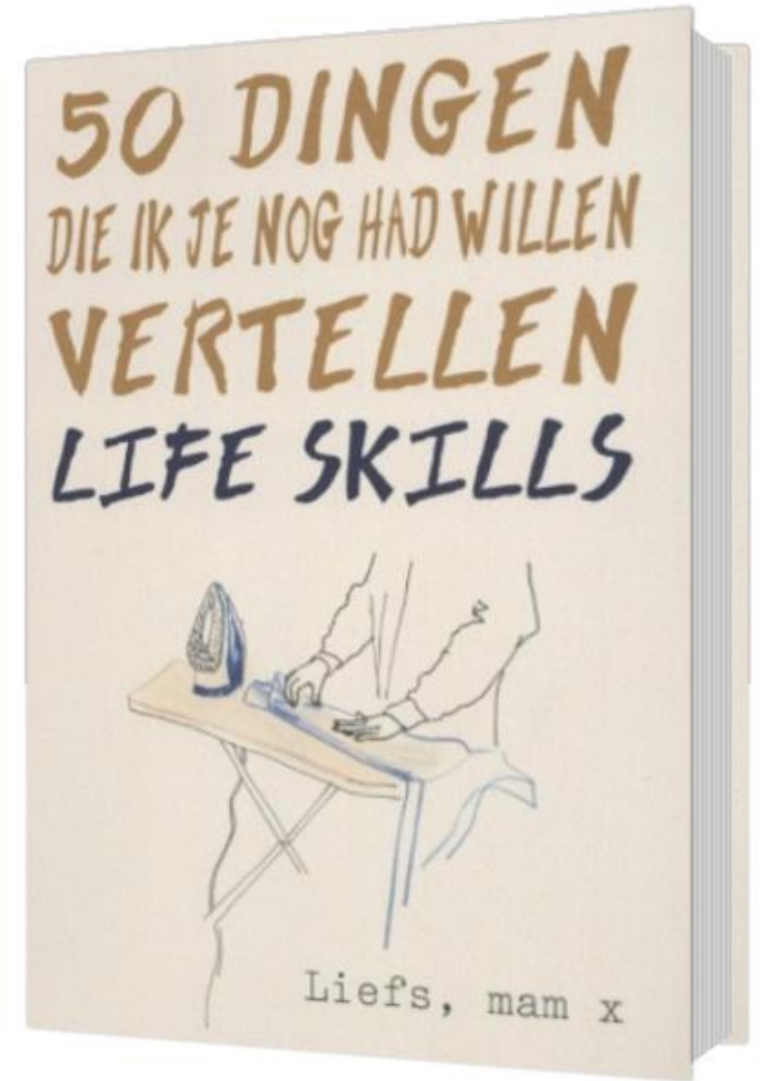
Beeld via bibliotheek.nl

Afsluitend

Vragen?

Tips?

- tbogaard@novacollege.nl
- GDavelaar@probiblio.nl
- fzandvliet@novacollege.nl

Beeld via bibliotheek.nl

Bedankt

We wensen jou,
je collega's en
je studenten
veel leesplezier!

